

821.161.2
7-49

C1213260

СМІХ У КІНЦІ ТУНЕЛЮ

нотатки
українського
анестезіолога

Іван Черненко

вішими, а знайома оку розруха і зовсім робила рай-центр рідним.

Сівши на лавці біля вокзалу, я дійшов висновку, що поки все не так уже й погано, адже очікував куди гіршого.

Удалині з'явилася електричка, жіночий голос невідомо щось пробелькотів у гучномовець.

Знову вагон, чий сморід через кілька поїздок уже не дивував. З усмішкою від вуха до вуха, новоспечений інтерн котився назад, уявляючи майбутню роботу.

ВИСАДКА

Уранці 1 серпня 2016 року моя нога ступила на поверхню перону станції. У руках — невелика сумка з необхідними речами. Фактично це було все моє майно. Кілька майок, пара штанів, сорочка, вітрівка, шкарпетки, білизна й неабияк почовгані кросівки. Сумка не відтягувала руку, адже більшу частину речей я ніс на собі. У райцентрі на ринку я обзавівся кип'ятильником. Куди ж у цій країні без маленького китайського кип'ятильника, який намагався ляснути тебе струмом уже після другого використання чи розплавитися на обідку твоєї чашки. Також я був щасливим володарем ноутбука, старого смартфона і гори книжок, які довелося залишити вдома. За шість років універу я скупив пристойну кількість на різних барахолках, вони тішили мій розум і мою дупу, бо в гуртязі підпирали провислу сітку ліжка. Завдяки книжкам не так сильно страждала моя спина.

Із сумкою я попрямував до лікарні.

— Здрастуйте, я приїхав.

— Ах так, інтерн. Точно, — промовив І. Т., явно забувши про моє існування. — Зараз палату підготують. А їсти

де будеш? Це теж організуємо, у їдальні на харчування поставимо. Годують у нас добре, пацієнти задоволені.

Увесь цей монолог був схожий на виступ генерального секретаря перед повним залом глядачів. Через декілька хвилин у кабінет зайшла жінка років тридцяти п'яти.

— Познайомтеся, А. В., лікар-анестезіолог. А це наш новий лікар-інтерн, Черненко Іван.

— Вітаю.

— Драсте, — відповіла А. В., явно обурена, що її відірвали від роботи заради знайомства з інтерном.

Ми обмінялися формальними фразами, яких вимагала ситуація.

— Ну, добре, тоді влаштуйтеся і ходімо у відділення.

Мене провели в палату дитячого відділення. У всіх я викликав інтерес. Інтернів тут явно давно не бачили.

— А ким ви працюватимете?

— Анестезіологом.

— О, — стандартна відповідь на будь-яке моє висловлювання.

Я кинув речі, швидко перевдягнувся й пішов до відділення з А. В., яка чекала мене в приймальні головного лікаря, щоб я в перший же день не заблукав.

— Що взагалі вмієш?

За два місяці літа я ґрунтовно підготувався, наскільки це було можливо. Прочитав від краю до краю Глумчера, хоча варто було читати Міллера, але Глумчера вистачило на чотириста сторінок тексту, а Міллер, що рідко буває із закордонними авторами, розтягнув свою анестезіологію на три тисячі. Недарма книжку Міллера називали Біблією анестезіолога.

Вивчивши основні моменти анестезіології та алгоритми маніпуляцій, теоретично я вмів усе, а от практично...

— Теоретично алгоритми знаю, а практично ніколи не робив.

— Словом, руками не працював. Добре, навчимо.

З якогось дива реанімація, як я вже казав, була на п'ятому поверсі. Підіймаючись сходами, я думав: що ж вони роблять, коли ламається ліфт? За кілька років я дізнаюся відповідь.

Відділення було довгим коридором, праворуч розташовувалися три палати на сім ліжок, а ліворуч — кабінети лікарів та підсобні приміщення. Посередині — сестринський пост, місце, де завжди можна дізнатися дрібку свіжих пліток.

— Хочеш, можеш сидіти тут, хочеш — в ординаторській. Зараз прийде завідувач, познайомишся з ним. Він у нас із характером, тому не дивуйся.

Про те, що завідувач із характером, мені раніше повідомили вже багато людей: секретарка, головний лікар, медсестри в дитячому відділенні. Усі щось знали, але лише кривилися і згадували про якийсь «такий» характер завідувача реанімації. У відділення зайшла дівчина, явно чимось засмучена, і сіла по інший бік столу. В. Н. була ще одним інтерном-анестезіологом.

Поки я розглядав серйозне обличчя незнайомки, за моєю спиною грюкнули двері. Високий худорлявий чоловік увійшов кроком, яким люди вирушають штурмувати окопи противника. Йому не вистачало довгої шинелі та гвинтівки з багнетом.

— Добрий день, мене звуть Черне...

Не встиг я договорити, як завідувач почав кричати на В. Н.

— Ти чому не сказала? Скільки можна говорити — ти повинна доповідати! Ти що, тупа?

В. Н. дивилася на нього так, як звір дивиться на мисливця, втрапивши в пастку. Дивувала відсутність

хоча б найменшої спроби опиратися, утім цією мовчазною згодою були уражені й інші працівники реанімації.

— Я казала...

— Не казала. Ну, тупа, дістала!

Здавалося, завідувач намагався поглядом просвердити в інтерні дірку, а може, подумки влаштував розчленівку.

Бажання знайомитися з ним зникло вмить, але після закінчення тиради я повторив:

— Здрастуйте, я інтерн-анестезіолог, Черненко Іван.

— Інтерн? Добре. Ходімо в ординаторську, поговоримо.

«Буде весело», — подумав я.

В ординаторській у голові завідувача ніби спрацював якийсь перемикач, це була вже абсолютно інша людина.

Він запитав, хто я, звідки, як став анестезіологом — і все це доволі ввічливо й невимушено. Від галасливого мудака й сліду не стало.

Тоді я не міг зрозуміти, що мене так сильно дивувало: ця різка зміна настрою чи пронизливий погляд. Завідувач, безумовно, не був дурною людиною, але щось у ньому лякало. Галасливих неврівноважених мудаків за шість років універу я набачився, але цей був інакший.

— Твоє завдання — про все мені доповідати. Я маю розуміти, що відбувається у відділенні. Мені шкода, що ти став свідком цієї сцени зараз, але вона заслужила, — медовим тоном продовжував завідувач.

Я не знав, що такого накоїла лікарка-інтерн, але такого не заслуговував ніхто.

За два роки інтернатури я неодноразово буду свідком і жахливіших етичних злочинів, тож крик у коридорі здаватиметься квіточками.

СВІТ ДИКОЇ ПРИРОДИ

Мій робочий день починався о 8:00 і закінчувався о 16:00. П'ять днів на тиждень, іноді я не виїжджав на вихідних і залишався в лікарні. Мое житло розташовувалося в палаті № 15 дитячого відділення, що на другому поверсі.

Мене поселили в так звану вір-палату, за яку з пацієнтів просили додаткову плату. Тому на моє перебування у відділенні дивилися скептично, адже воно віщувало збитки.

Це була невелика палата з ліжком, холодильником, столом і шафою, але головна визначна пам'ятка — санвузол. Я став володарем особистого душа й туалету, а це не могло не тішити.

— А добре ж, бувало й гірше, — говорив я собі.

Загалом інтер'єр і умови були куди кращими, ніж кімната в гуртожитку і вже тим паче в «Медику». З усіх місць, де мені доводилося жити, за час навчання, ця палата посідала перше місце.

Вікна виходили в парк. Часто, прокинувшись, я спостерігав, як білки стрибають з гілки на гілку. До цього білок я бачив хіба що в зоопарку чи парках, а тут вони почувалися пречудово.

Одного разу з ними навіть трапився казус.

У приймальне відділення звернувся чоловік, який уже два тижні злісно пив. Таких зазвичай оглядали інтерни.

— Прошу вас, мені погано, покрапайте, не можу вже пити.

Провівши стандартне опитування, я уточнив, чи не бачить пацієнт якихось щурів, мишей, білок чи іншої живності.

— Так, бачив, лікарю. Білок бачив.

«Ну, все, делірій. Треба класти, якщо вже білок бачить, то до ранку загуляє».

— А коли ви їх бачили?

— Так ось через парк ішов, а вони по дереву стрибають.

— Хух, ну, вони там живуть, це нормально.

Завжди уточнюйте симптоми, іноді люди бачать реальних білок.

Тож моє житло мало, крім низки переваг, ще й шикарний краєвид з вікна.

Щоранку медсестри питали: «Ой, ви, напевно, зовсім не спали? Діти так плакали...».

Плач у дитячому відділенні лунав цілодобово. Але гуртяга навчила мене засинати де завгодно, незалежно від шуму чи освітлення. Тож я вирубався моментально, щойно торкався подушки, особливо після важкого дня.

В обід ішов на кухню, де готували для пацієнтів. Годували справді смачно. Спочатку я не палав бажанням їсти лікарняну їжу, хоча і неперебірливий, просто з дитинства, коли в лікарні частенько лежав батько, запам'ятав, що годують лайном.

На подив, тут годували чудово. Зі звичайних, досить мізерних, інгредієнтів кухарі створювали чудові страви. Ні, це були все ті самі супчики й кашки, але цілком їстівні і навіть з ознаками м'яса. Так багато і смачно я їв хіба що в «Медику», ну, і в мамі.

Ідучи, я завжди заходив на кухню й всім дякував.

— Величезне спасибі, було дуже смачно.

— Та що ви, проста їжа, от якби продуктів побільше, тоді ми наготували б, — відповідав кухар, ніби соромлячись.

Начебто звичайна подяка, а як розквітав персонал. Які щасливі вони були, що їхню роботу оцінили. Най-

Іван Черненко —
лікар-анестезіолог.

Мріяв стати вченим, винаходити ліки від усіх хвороб та щоб його ім'ям назвали якусь вулицю з дір'явим асфальтом. Натомість обрав професію лікаря і тепер щодня не лише рятує життя, а й намагається доносити до людей основи доказової медицини.

Секс, наркотики, рок-н-рол? Студентські будні майбутніх лікарів трохи інші. Анатомія, неорганічна хімія, перерви на сон. І ні, далі легше не буде. Далі на них чекатимуть лікарні та пацієнти. А ще колеги, які не в змозі прочитати банальну інструкцію до пристрою, родичі, для яких реанімація видається мало не вбивством, і бюрократія, багато бюрократії. Та будуть і ті, хто готовий підставити плече на чергуванні, ті, хто вчасно поділиться новим досвідом, як і ті, хто помітить лікаря та його зусилля.

Книжка Івана Черненка — це книжка про медицину та будні медиків, про той шлях, що долає кожен мрійник, аби стати лікарем. Про помилки, безлад і пацієнтів. Про життя та смерть, про кожного з нас.

Зрештою, це просто історія лікаря з Богом забутої районної лікарні десь у Макондо.

віхбла